

Vzdělávání úředníků státní správy a samosprávy v oblasti nového soukromého práva a doprovodné legislativy, reg. č. CZ.1.04/4.1.00/B6.00021

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Právní zastoupení

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Koncepce právního zastoupení

- Část první, hlava III (§ 436 – 488)
- Komplexní obecná úprava
- Účelem je
 - usnadňovat plně svéprávným osobám právní styk (tj. právní jednání)
 - umožnit osobám nikoliv plně svéprávným účastnit se právního styku (FO omezené ve svéprávnosti a PO)

Koncepce právního zastoupení

- Zástupcem je ten, kdo právně jedná za jinou osobu
- Zástupce vždy jedná
 - za jinou osobu
 - jejím jménem
 - na její účet
 - vždy ale projevuje svou vlastní vůli
- Koncepce přímého zastoupení (§436) X nepřímé zastoupení

Koncepce právního zastoupení - obecně

- **Přičitatelnost dobré víry** zástupce zastoupenému
- Střet zájmů dle § 437 - konflikt zájmů **není relevantní**, jestliže zastoupený o konfliktu zájmů věděl nebo musel vědět
- Zástupce jedná **osobně** – možnost substituce (§ 438)
- Pluralita zmocněnců – „*má se za to, že každý z nich může jednat samostatně*“ (§ 439)
- Překročení zástupčího oprávnění – exces (§ 440)
 - zapotřebí bezodkladného schválení zastoupeným, jinak je zástupce vázán osobně
 - obecná úprava, zvl. úprava v § 446 - smluvní zastoupení a § 431 - podnikatel

Druhy právního zastoupení

- Smluvní zastoupení
- Zákonné zastoupení
- Opatrovnictví

Smluvní zastoupení

- Vzniká dobrovolně na základě smlouvy o zmocnění
 - dle SOZ zastoupení na základě plné moci – pojmově nesprávné (důvod právního vzniku)
 - plná moc = průkaz o **existenci** zastoupení pro třetí osoby
- Možnost sjednat neodvolatelnost plné moci X zvlášť závažný důvod
- Plná moc musí být udělena v takové formě, kterou zákon vyžaduje pro předmětné právní jednání

Smluvní zastoupení

- Vyvolání domněnky zmocnění osoby k právnímu jednání dle § 444
 - nelze se dovolat nedostatku zmocnění, byla-li 3. osoba v dobré víře a mohla rozumně předpokládat, že zmocnění bylo uděleno
- Překročení dle § 446 (*exces* – spec. K § 440)
 - zmocnitel není jednáním vázán, jestliže bez zbytečného odkladu oznámí, že s tímto jednáním nesouhlasí (*vigilantibus iura*)
 - zmocnitel také není vázán, pokud 3. osoba překročení oprávnění měla a mohla poznat

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Smluvní zastoupení

- Zástupčí oprávnění zaniká (§ 448)
 - vykonáním právního jednání
 - odvoláním zmocnitelem
 - vypovězením zmocněncem
 - smrtí FO nebo zánikem PO
 - uplynutím doby
- Neodkladná právní jednání (§ 449)
 - jednání učiněná zmocněncem poté, co zastoupení zaniklo smrtí FO nebo výpovědí zmocněnce
 - povinnost učinit vše, co nesnese odkladu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zákonné zastoupení a opatrovnictví

- Rozdílnost spočívá v právním důvodu vzniku
 - zákonné zastoupení vzniká *ex lege*
 - opatrovnictví vzniká na základě rozhodnutí soudu
- Společné znaky
 - zastoupení nesvéprávné osoby, ochrana zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv
- Nemožnost právně jednat v záležitostech
 - vzniku a zániku manželství
 - výkonu rodičovských práv a povinností
 - pořízení pro případ smrti a prohlášení o vydědění

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zákonné zastoupení

- Případy zastoupení
 - zastoupení **nezletilých osob**
 - zastoupení osob, které nemohou samostatně právně jednat z **důvodu duševní poruchy**
 - **zastoupení PO** zaměstnanci nebo jinými osobami pověřenými činností při provozu obchodního závodu (viz zastoupení podnikatele)

Opatrovník

- Soud ustanoví opatrovníka
 - osobě, jejíž svéprávnost je omezena
 - člověku neznámému či neznámého pobytu
- Opatrovníkem bude
 - osoba, kterou navrhne opatrovanec
 - příbuzný
 - osoba opatrovanci blízká, která osvědčí o opatrovance dlouhodobý a vážný zájem
 - veřejný opatrovník podle jiného zákona
- Možnost ustavení opatrovnícké rady (dohled nad opatrovníkem)

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Opatrovník

- Kolizní opatrovník → v případě konfliktu
 - konflikt mezi **zastoupeným** a **zákonným zástupcem/opatrovníkem**
 - konflikt mezi **zastoupenými navzájem**
- Opatrovnictví PO
 - správa záležitostí PO nebo hájení zájmů PO
 - jen osoba způsobilá být členem statutárního orgánu (analogicky se budou aplikovat předmětná pravidla pro statutární orgány PO)
 - možnost jmenovat osobu opatrovníka dle zakladatelského právního jednání

Zastoupení podnikatele

- Podnikatelem je
 - ten, kdo podniká
 - osoba zapsaná v obchodním rejstříku
 - podnikatel ve vztahu ke spotřebiteli
 - ten, kdo je držitelem podnikatelského oprávnění
- Jednání podnikatele **člověka**
 - přímé (jedná osobně) X nepřímé (jedná v zastoupení)
- Jednání podnikatele **PO**
 - vždy nepřímé (teorie fikce)

Zákonné zastoupení podnikatele

- Výlučně **přímé zastoupení**
- Podnikatel může být zastoupen
 - Členem statutárního orgánu (jen PO)
 - tzv. generální zástupčí oprávnění
 - Vedoucím odštěpného závodu
 - Oprávnění zastupovat podnikatele ve všech záležitostech týkajících se odštěpného závodu
 - Osobou pověřenou určitou činností při provozu obchodního závodu
 - Nevyžaduje se, aby byl zaměstnancem nebo členem podnikatele
 - Pověření může být formální i zcela neformální

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zákonné zastoupení podnikatele

– Nepověřenou osobou v provozovně

- Nepřikázané jednání
- Podnikatel odpovídá za to, kdo se pohybuje v provozovně

Smluvní zastoupení podnikatele

- Prokura
 - zvláštní případ smluvního zastoupení podnikatele
- Smlouva o zmocnění
 - lze uplatnit i u jiných osob než u podnikatele

Zastoupení podnikatele

Prokura

- Zvláštní smluvní zmocnění pro případ **podnikání**
- **Písemná forma** a explicitní vyjádření, že jde o prokuru
- Pouze podnikatel zapsaný do OR → zapisuje se do OR (deklaratorní účinek)
- Téměř neomezené zástupčí oprávnění
 - „*k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu, popřípadě pobočky, a to i k těm, pro která se jinak vyžaduje zvláštní plná moc.*“
 - neomezena předmětem podnikání
 - souvislost s provozem obchodního závodu = podnikáním obecně
 - zákaz zcizovat nebo zatěžovat nemovitosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Prokura

- Pojmové omezení prokury
 - ne ve věcech náležejících výlučně do působnosti podnikatele nebo jeho statutára (svolání VH)
 - ne jednání, která nejsou ve vztahu k provozu závodu (nákup chaty za podnikatele pro soukromé účely)
 - ne jednání, která se dotýkají samotné podstaty závodu (nemůže nakládat se závodem samotným - prodat, zatížit, popř. uskutečnit přeměnu podnikatele)
- Rozšířená prokura
 - možnost zatížit nebo zcizit nemovitost
 - musí být explicitně uvedeno

Prokura

- Druhy prokury
 - základní X rozšířená
 - individuální X kolektivní
 - filiální
- Povinnost vykonávat funkci s **péčí řádného hospodáře**
- Podpis prokuristy
 - obchodní firma podnikatele
 - údaj označující prokuru (p.p., per prokura)
 - pouze pořádková povinnost X neplatnost

Prokura

- Prokura zaniká
 - odvoláním podnikatele
 - výpovědí prokuristy
 - smrtí prokuristy
 - smrtí podnikatele, jen bylo-li to ujednáno
 - převodem či pachtem závodu
 - soudním rozhodnutím o vyloučení prokuristy z fce.
 - prohlášením konkursu na majetek podnikatele

Děkuji za pozornost

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz